

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati peti vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.
„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Po usodni odločitvi v Demokratični zajednici

Zaupnica g. Davidovića pomenja nezaupnico vladi. — Demokratična zajednica odklanja odgovornost za današnji režim. — Nadaljevanje radikalno-demokratske koalicije v današnji obliki je nemogoče.

— Beograd, 12. oktobra. Včerajšnja večerka seja demokratskega kluba, ki je končala s popolno zmago stališča šefa DZ g. Ljube Davidovića, je prinesla popoln preokret v nadaljnjem razvoju dogodkov. Danes ni nobenega dvoma več, in to naglašajo tudi Vukičevićevi ožji pristaši — da o nadaljevanju demokratsko-radikalne koalicije v sedanji obliki in pod sedanjimi pogoji ne more biti govora. Z zaupnico g. Davidovića, ki jo je sprejel demokratski klub na svoji včerajšnji seji, je klub odobrnil in sankcioniral njegovo stališče, da demokratska zajednica ne more nositi odgovornosti za početje sedanjega režima in da je potrebna popolna preobnova odnosov demokratske stranke do vlade.

Ta rezultat tridnevnega posvetovanja v demokratskem klubu je iznenadil one, ki so trdno upali, da se bo demokratski klub ustrašil groženj z novimi volitvami in usvojil solucijo dr. Marinkovića, ki se je zavzemal za podaljšanje radikalne demokratske koalicije. V najslabšem slučaju so vukičevićevi računali z razcepom stranke in delali kombinacije z Radićem. Dejstvo je, da so zadnje dni po svojih emisarijih ponujali HSS in SDS vstop v vlado. Z zmago Davidovićeve avtoritete v demokratskem klubu so izgubile vse te kombinacije vsako podlago. Že včeraj so beogradski listi naglašali v komentarjih, da je koalicija v razsulu in vlada dejansko že v krizi. Radikalno „Vreme“ naglašalo, da je vsak kompromis med gg. Vukičevićem in Ljubom Davidovičem na osnovi demokratskih zahtev izključen.

Tudi vsi današnji listi komentirajo včerajšnje dogodke v tem smislu. „Pravda“ piše, da pomenja včerajšnja seja demokratskega kluba usodno preokret v demokratski stranki. Tudi v političnih krogih se naglašalo, da demokratska stranka po svojem včerajšnjem sklepu ne more več nazaj, marveč mora dosledno izvesti načrte g. Davidovića z demokratskim blokom, odnosno s koncentracijsko vlado. V tem smislu piše tudi današnja „Pravda“, ki poroča, da sta v zadnjem času razvila tudi dr. Ninčić in Miša Trifunović akcijo za osvajanje nove vladne kombinacije, ki bi bila sprejemljiva tudi za demokratsko stranko. Taki koncentracijski vladi, v kateri bi sodelovali radikalni, DZ, SDS, HSS in zemljoradnički, bi načeloval Ljuba Jovanović kot ministrski predsednik, dejanski vodja vlade pa bi bil bivši zunanji minister dr. Ninčić.

Razumljivo je, da je razvoj dogodkov v demokratski stranki pospešil tudi akcijo za ujedinjenje obeh demokratskih skupin. Ljuba Davidović je v svojem zgodovinskem govoru s posebnim poudarkom naglasil, da je treba zavezati SDS čim prej urediti. Splošno se računa s tem, da bodo pogajanja že tekom tega tedna zaključena in končni sklepi predloženi obojema kluboma v odobritev. V radikalnih vrstah je izzvala vest o včerajšnjih sklepih demokratskega kluba razumljivo vznemirjenje. Ministrski predsednik g. Vukičević je takoj zvečer odšel na dvor in ostal celo uro v avdienci. V političnih krogih se je že slišalo razširila vest, da bo g. Vukičević podal demisijsko celokupno vlogo. Ta vest pa je g. Vukičević demantiral, češ, da je treba še počakati, kaj prinese današnji dan. Sočasno pa je sodbu političnih krogov v tem da je usoda Vukičevićevega režima zapečatena.

Beograd je danes že v znamenju krize

Nervozna posvetovanja radikalnih voditeljev. — Gosp. Vukičević ponovno v avdienci. — Priprave za demisijo. — Zadnji poskus kompromisa z Davidovičevci.

— Beograd, 12. oktobra. Danes dopoldne je bilo v ministrskem predsedstvu izredno živahno. G. Vukičević se je skoraj ves dopoldne posvetoval z radikalnimi ministri, ob 10. pa je imel dolgotrajno konferenco z začasnim predsednikom Narodne skupščine dr. Perićem. Splošno se domneva, da so to že priprave za demisijo, do katere mora po mnenju političnih krogov priti že v par dneh. Zato je g. Vukičević razpravljal s predsednikom Narodne skupščine o konsultacijah, ki bodo sledile demisijski vladi, in se pri tem zavzemal za to, naj bi dr. Perić ponovno predlagal g. Vukičevića za ministrskega predsednika.

Tudi demokratski ministri so imeli danes dopoldne daljše posvetovanje. Vsi pa so zelo rezervirani in odklanjajo vsako izjavo. G. Vukičević, ki so ga novinarji ponovno vprašali za mnenje, je odklonil preciznejšo izjavo, češ, da ni ničesar novega in da vlada dela napredek. Ob 11. uri je bil g. Vukičević ponovno v avdienci na dvoru in vse je pričakovalo, da bo že ob tej priliki podal ostavko. Vračajoč se iz dvora pa je izjavil novinarjem, da ne vidi za tak korak nobenega razloga. V političnih krogih se sodi, da hoče g. Vukičević s svojim postopanjem izzvati demokratske ministre, da oni prvi podajo demisijo, da bi na ta način lahko zvalil vso krivdo za prelom koalicije na Demokratično zajednico.

Pasičevići s posebnim zadovoljstvom komentirajo razvoj dogodkov in napovedujejo neminoven padec g. Vukičevića.

Močan potres v Beogradu

— Beograd, 12. oktobra. Včeraj ob 16.23 so čutili v Beogradu v razdobju 5 minut in 50 sekund več močnih potresnih sunkov. Epicenter potresa je bil 48 km jugozapadno od Beograda, južno od Večica in Bubulje. Potres je nastal v prilični globini 6 km pod zemeljsko skorjo. Razen teh močno občutenih sunkov se je zemlja v manjših presledkih tresla skoraj ves dan. V Beogradu je med prebivalstvom zavladala precejšnja panika, ker se je bali, da se potres ponovi. V ostalem potres ni napravil nobene posebne škode, posledice pa bi bile katastrofalne v slučaju, da bi sunki trajali delj časa.

— Beograd, 12. oktobra. Danes zjutraj ob 8.20.22 je bil zabeležen ponovno močan potresni sunk, ki je z manjšimi presledki

čca, naglašajoč, da mu bo sedaj odklenalo tudi v radikalni stranki sami. Čim izbruhne vladna kriza, nameravajo namreč pasičevići obnoviti svojo akcijo proti njemu in ga vreči tudi kot predsednika radikalnega kluba. Radikalni center se drži zelo rezervirano, vendar pa je opaziti, da vlada tudi v njihovih krogih veliko nerazpoloženje proti g. Vukičeviću in da smatrajo tudi oni, da je napočil čas, da se g. Vukičević umakne.

Vukičevićevci se še v zadnjem hipu prizadevajo, da bi kakorkoli rešili situacijo. Danes so se iz njihovih vrst razširile vesti, da so pripravljene pristati na glavne zahteve demokratskega kluba in tako omogočiti Davidovičevi skupini večji vpliv v vladi. To naj bi se zgodilo na ta način, da bi odstopila sedanja demokratska ministra dr. Angelinovič in dr. Šumenkovič namesto njih pa naj bi stopila v vlado gg. Milan Grol in Pera Marković. Prvi naj bi prevzel ministrstvo prosvete, dočim bi sedanji prosvetni minister dr. Kumanudi dobil šume in rudnike ali pa ministrstvo javnih del. Razen tega bi bili vukičevićevci pripravljeni dati demokratsko državno podjavnika v ministrstvu notranjih del in prvotni podpredsednika Narodne skupščine. Temu nasproti pa izjavljajo demokratski praviki, da ne marajo od g. Vukičevića nikakih koncesij, marveč da vztrajajo na tem, da se popolno spremeni politični kurz v smislu zahtev demokratske zajednice odnosno da pride na krmilo koncentracijska vlada.

trajal polnih 10 minut. Posebno močan je bil sunk ob 8.20.39 in je znašal 560 mikronov. Epicenter je bil glasom ugotovljeno seizmografskega zavoda v Beogradu 115 km jugozapadno od Beograda med Kragujevcem in Rudnikom. Po dosedanjih vesteh potres, ki je bil zabeležen tudi v vsej beograjski okolini, ni povzročil nikake večje škode, vendar pa vlada med prebivalstvom velika vznemirjenost in se je bati nadaljnjih še močnejših sunkov.

PRVA AMERIČANKA NA POLETU V EVROPO

— New York, 12. oktobra. Ameriško letalko Elder, ki se je napotila čez ocean v Evropo, so opazili na 41 stopinji geogr. širine in 65 geogr. dolžine. Leti v zelo ugodnih vremenskih okoliščinah.

Spor z Bolgarijo bo mirno poravnán

Na obeh straneh je dobra volja, da se doseže mirna likvidacija konflikta. — Bolgarija mora ukrotiti makedonske razbojnike. — Važne izpovedbe ujetega atentatorja.

— Sofija, 12. oktobra. Bolgarska uradna agentura objavlja sledeči komunik: Jugoslovski poslanik g. Nešić se je včeraj ponovno sestel z zunanjim ministrom g. Burvovom. Splošno prevladuje vtis, da je kriza že premagana in da bodo odstranjene vse ovire, ker se je na obeh straneh manifestirala dobra volja.

— Beograd, 12. oktobra. Uradna proglavitve obsednega stanja v bolgarski Makedoniji s strani bolgarske vlade je v veliki meri zmanjšala napetost, ki je zavladala med Bolgarijo in Jugoslavijo zaradi neprestanih napadov bolgarskih komitov na jugoslovensko ozemlje. Zunanje ministrstvo je sredi poslalo našemu poslaniku v Sofiji g. Nešiću obširno poročilo o izpovedbah aretiranih komitov. To poročilo ni aamienjeno le poslaniku v informacijo, „narve“ je dobil obenem nalog, da sporoči to tudi bolgarski vladi. V poročilu je zlasti poudarjen oni del izjav atentatorja, ki je sodeloval pri napadu na generala Kovačevića, v katerem opisuje odnose med makedonskimi odborom in bolgarskimi službenimi krogi, ter o nadaljnjih načrtih makedonstvujočih. Z naše strani tokrat niso bile stavljene nobene nove zahteve, marveč je prepuščeno bolgarski vladi, da stori kar smatra za potrebno, da prepreči nadaljnje izživljanje in odstrani ovire za zblizvanje med obojema državama.

V diplomatskih krogih se sodi, da je nastopilo na obeh straneh povoljno razpoloženje za poravnavo spora in smatrajo, da je bolgarska vlada z ukrepi, ki jih je odredila v zvezi s temi napadi, dokazala, da hoče

energično preprečiti vsako nadaljno akcijo makedonstvujočih in pa tudi priznala, da je leglo vseh teh obmejnih incidentov na bolgarskem ozemlju.

Jugoslovenska vlada zaenkrat ne namerava podvzeti nikakih novih korakov in bo čakala, da se pokažejo rezultati ukrepov, ki jih je podvzela bolgarska vlada. Splošno pa se sodi, da bo ta najnovejši konflikt v zvezi meri doprinesel k razčiščenju odnosov in da bo prišlo v najkrajšem času do prijateljskega sporazuma, če bo Bolgarija na tej poti vztrajala.

— Beograd, 12. oktobra. Atenska agencija javlja, da je včeraj v bližini Korničeva v florinskem okraju došlo do boja med grškim orožništvom in tolpo 92 bolgarskih komitašev. Večje število komitašev je bilo ubitih, ostali pa so pobegnili.

— Beograd, 12. oktobra. Glasom poročil iz Stipa je ujeti atentator pri zaslišanju priznal, da je aktivno sodeloval pri umoru generala Kovačevića. Podal je obširna poročila o načrtih makedonske organizacije ter o kretanju bolgarskih komitov na našem ozemlju. Pri ogledu na kraju atentata je natančno opisal, kako je bil izvršen napad na generala Kovačevića. Identifikacija obeh ubitih komitov je dognala, da sta bila oba člana komitskih tolp in da sta že več let aktivno sodelovala pri raznih komitskih akcijah na našem ozemlju. Podrobnosti izpovedb ujetega komite drže oblasti v interesu nadaljnje preiskave v strogi tajnosti. Meja je napram Bolgariji še vedno hermetično zaprta.

Delo verifikacijskega odbora

Odbor nadaljuje razpravo o volitvah v Bosni in Hercegovini. — Vsak dan se pojavljajo nove hude obtožbe policijskega terorja. — En radikalni mandat ni bil verificiran.

— Beograd, 12. decembra. Verifikacijski odbor je na svoji včerajšnji dopoldanski seji po dolgotrajni debati verificiral vse mandate v banjaškim okrožju.

Dopoldne se je vršila razprava o mandatih v bihaškem okrožju. Tudi v tem okrožju so bile vložene številne pritožbe radi policijskega terorja. Zemljoradniki so v svoji pritožbi med drugim ugotovili, da jim je bil ukraden mandat na ta način, da je predsednik volišča v Sokolovu uničil volilne spise ter tako dosegel ponovne volitve, pri katerih so radikali pojačali število svojih glasov. Vlada večina je bila sprito teh dokumentiranih obtožb v veliki zadregi. Seja je bila zato prekinjena in so se radikali umaknili k posvetovanju. Po dolgotrajnem posvetovanju so demokratski predlagali kompromisno rešitev v tem smislu, da preišče dogodek v Sokolovu posebna parlamentarna anketa. Ki naj o tem poroča Narodni skupščini. Večina je nato verificirala vse sporne mandate v bihaškem okrožju izvenemši mandat

vladnega radikala Zeljkovića. Istočasno pa je bil sprejet predlog, da se izroče vse pritožbe rednim sodiščem v svrhu nadaljnega postopanja proti krivicem.

Danes dopoldne je verifikacijski odbor razpravljao o spornih mandatih v mostarskem okrožju. Demokratski muslimani in zemljoradniki so vložili celo vrsto pritožb, v kateri navajajo številne slučaje zlorab. Med drugim je demokratski posl. Spajić trdil, da so vladni radikali, pristaši dr. Laze Markovića, ki je osebo vidi vso volilno borbo, dogovorili s hrvatskimi klerikalci kradi krivolice iz skrinjic opozicijskih strank in si jih delili med seboj. Le na ta način je število glasov HPS v tem okrožju tako naraslo. Tudi vsi ostali govorniki so zahtevali, da se vsi ti mandati razveljavijo in razpišejo nove volitve. Radičevac Stojan je v svojem govoru naglasil, da sta bili tokrat vsa državna in cerkvena oblast v službi vladnih radikalov. Debatu ob 12.30 še traje.

Radić in Pribečević

— Beograd, 12. oktobra. Stjepan Radić je v razgovoru z vašim dopisnikom izjavil, da je blok med njim, Pribečevićem in Joco Jovanovićem gotova stvar. „Gotovo je, da mi drug brez drugega ne bomo vstopili nikamor, temveč le skupno v vsako kombinacijo.“ G. Radić je naglasil dalje veliko zgodovinsko važnost svojega sodelovanja z g. Pribečevićem in rekel, da pomeni nova zveza stebel okoli katerega se bo v bodoče gibala vsa politika. Radić smatra svoje sodelovanje s Pribečevićem za največji dogodek, ki se je v zadnjem času zgodil v notranji situaciji. Končno je rekel, da bi morali demokratski bolj energično nastopiti proti radikalom in da njihova premoč ne bi smela služiti za pogajanja z radikali, temveč za prekinjenje zveze z njimi.

POLET V JUŽNO AMERIKO
— St. Louis, 12. oktobra. Francoska letalka Costes in Le Bri, ki sta na potu v Južno Ameriko, sta dospela v St. Louis v Senegal.

CALLES ZMAGUJE

— Mehika, 12. oktobra. Predsednik Calles je izdal proglas na vse uporne oficirje z obljubo popolne amnestije, če se takoj udajo.

EPIDEMIJA V BUKAREŠTI
— Bukaresta, 12. oktobra. Ker se epidemija otroške paralize še vedno širi, je prepovedal prosvetni minister vsem učenec osnovnih in srednjih šol obiskovanje kina in gledališča.

Moskva odpokliče Rakovskega

— Pariz, 12. oktobra. Kakor poročajo iz Moskve, bo sovjetska vlada nočoj v posebnem komunikatu izjavila, da francosko-ruski odnosi zaradi francoske z. hteve, naj se Rakovski odpokliče, nikakor ne bodo prekinjeni. Najbrže bo sovjetska vlada v tem komunikatu formalno izjavila, da je pripravljena ustreči francoski zahtevi, obenem pa poudarila, da je delovanje sovjetskega poslanika vedno uživalo zaupanje sovjetske vlade in da bo Rakovski še nadalje v diplomatskem svojstvu sodeloval v „unani politiki sovjetov.“ Tukaj mislijo, da bo ruska nota še nočoj izročena francoski vladi.

RAZVOJ NEMŠKEGA LETALSTVA

— Berlin, 12. oktobra. Nemška zrakoplovna družba „Lufthansa“ je po zadnjih statističnih podatkih pčevala značno progo za 4000 km. Zrakoplovni zvezi Berlin - London in Berlin - Moskva ostaneta še nadalje.

LITVA IN POLJSKA
— Vilno, 12. oktobra. V vsej Litvi so včeraj obhajali obletnico, ko so Poljaki zasedli Vilno, kot narodni žalni dan.

SMRT MADŽARSKEGA RDEČEGA KOMANDANTA

— Budimpešta, 12. oktobra. Včeraj je umrl tu šef generalnega štaba rdeče armade Aurel Stromfeld na difteriji. Stromfeld je svoj čas izdelal strateški načrt v vojni sovjetske Madžarske proti Češkoslovaški. Po zlomu sovjetskega režima je bil obsojen na dve in pol leta ječe.

Volitve v Zbornico TOI

Priprava kandidatih list. — Zlobni klerikalni naklepi.

Včeraj 11. t. m. je prišel rok za vlaganje kandidatih list za vse tri odseke Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Rok traja do 18. t. m. Do danes še ni bila vložena nobena kandidatska lista. Za kandidatske liste obrtnikov in trgovcev je potrebna 100 podpisov volilnih upravičencev. Dva klerikalna mladeniča - agitatorja se zadnje dni silno pehata okoli ljubljanskih obrtnikov, da bi nabrala predpisano število podpisov. Klerikalci drugače vporabljajo vse mogoče trike in izgovore, da bi, če drugače ne, iz formalnih razlogov volilna komisijska zavrnila v tako ogromnem številu vložene reklamacije. Klerikalci skušajo tudi na perfiden način preprečiti kandidaturu uglednega obrtnika mariborske oblasti na listi zavednih stanovskih organizacij. Klerikalna klika v Zbornici namreč noče ničesar slišati o zahtevi dotičnega obrtnika, da se ga izbriše iz industrijskega odseka in vpiše v obrtni odsek, kjer ima na podlagi obrtnega lista volilno pravico. Menda se ga klerikalci v Zbornici silno boje ter se ga hočejo na ta način iznebiti.

V obrtnem odseku bodo najbrž postavljene 3 liste in sicer 1. lista stanovskih obrtnih organizacij, 2. lista SKS in 3. klerikalna lista. Ivan Jelačin ml. kandidira v trgovskem odseku na klerikalni listi.

NAPREDEK LEVIČARSKIH STRANK V HAMBURGU

— Hamburg, 12. oktobra. Pri včerajšnjih volitvah so socialisti napredovali za 30 odst. in komunisti za 29 odst. Druge stranke so več ali manj nazadovale.

Poročna potovanja

ter poroke same zahtevajo za neveste posebni oblačil. Priporočamo nevestam, da izbirajo oblačila v ljubljanski najkrasnejši zalogi modernih oblek, plašev in kostumov, pri tvrdki Fran Lukič, Stritarjeva ul.

Mali tatovi na delu

Policija je od včeraj do danes prejela pet prijav o manjših tatvinah. Poljski tatovi pravi pridno krađejo poljske pridelke z njiv v najbližnji okolici mesta in na periferiji. V Rožni dolini bivajoči posestniki Jerici Černetovi je bilo ponoči z njive ukradenih 28 zeljnatih glav v vrednosti 56 Din. Zidar Iv. Janžekovič je ponoči okoli 23. videl, kako sta na Černetovi njivi dve neznanji osebi, neki možki in neka ženska rezali zeljnate glave in jih metali v belo ruho. Izginila sta v temo. — Vžitinskemu prejemniku Leopoldu Spreicerju, stanujočemu na Tržaški cesti 14, je kokišji tat izmaknil iz drvarnice na dvorišču lepega, 50 Din vrednega purana. Pravijo, da ga je odnesla neka ženska, ki je že delj časa brez kruha in strehe. Privoščila si je pač za večerjo puranovo pečenko. — Na Celovski cesti stanujočemu mesarskemu pomočniku Alojziju Vrhovniku je tat odnesel nove, 250 Din vredne čevlje. V stanovanjski sobi je pustil pomočniku popolnoma raztrgane in ničvredne čevlje. Tička bodo kmalu imeli v kletki. — V Razpotni ulici je včeraj okoli 18. ustavljen posestnik Tine Kajzer iz Tomačevega vov, v katerega sta bila vprežena dva iskra konja. Ko je v neki hiši opravil svoje posle, je opazil, da mu je nekdo s konja potegnil in odnesel 200 Din vredno konjsko odejo.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Berlin 13.54, Curih 1094 — 1097 (1095), Dunaj 8.0 — 8.03 (8.015), London 276.3 — 277.1 (276.7), New York 56.64 — 56.84 (56.74), Praha 168—168.80 (168.40), Milan 309 — 311 (310).
Efekti: Celjska 164, Ljubljanska kreditna 138, Praštediona 850, Kreditna zavod 160, Strojne 80, Vevče 135, Ruše 260 — 270, Stavbna 56, Šešir 104.
Lesni trg: Tendence neizpremenjena. Zaključeno 3 vagoni in sicer 1 vagon bukovnega oglja, suhega, vilano, fco. vagon nakl. postaja a 78 in 2 vagona suhih, bukovnih drv, fco. vagon nakl. postaja a 19.
Deželni pridelki: Tendence za žito marni. Zaključkov ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.
Efekti: 7% invest. pos. 1921 84 — 84.50, Vojna škoda 402 — 403, Agrarna 55, Hipotekarna banka 55 — 56, Ljubljanska kreditna 138, Praštediona 850 — 860, Trboveljska 480 — 485, Vevče 132.50.
Devize: London 276.30—277.10, New York 56.645—56.845, Milan 309.41—311.41, Curih 1094—1097, Berlin 1354—1357, Dunaj 800—803, Praha 168—168.90.

INOZEMSKÉ BORZE.
Curih: London 25.255, New York 518.60, Pariz 20.3625, Milan 28.335, Berlin 123.60, Beograd 9.13, Praha 15.37.

Klerikalci se sramujejo

«Slovenec» si ne upa povedati, zakaj so klerikalci proti vzpostavitvi ljubljanske občinske avtonomije.

Pritožbo proti ljubljanskim občinskim volitvam so klerikalci vložili v ponedeljek, značilno pa je, da je «Slovenec» do danes še ni niti z besedico omenil. Iz tega se more samo sklepati, da se klerikalci svoje pritožbe pred javnostjo ne upajo zagovarjati v zavesti, da bi se samo še bolj osmešili.

Klerikalci se sramujejo svojega lastnega dejanja in zato molče. Podaljšanja vladnega komisarijata na mestnem magistratu in odlašanja vzpostavitve avtonomije ljubljanske občine se ne upajo zagovarjati javno, ker bi se izkazalo, da je njihova pritožba proti ljubljanskim občinskim volitvam povsem neutemeljena.

Imeli so na razpolago občinsko upravo in ves vladni aparat, kupovali so volilce s podeljevanjem in obljubovanjem služb na magistratu, zadnji dan pred volitvami so nakazali raznim ljudem stanovanja v hišah, ki bodo zgrajene šele prihodnje leto, občinska dela so oddajali le z ozirom na svoje strankarsko - agitacijske namene, imeli so na razpolago vsa sredstva, s kakršnimi ni mogla razpolagati nobena druga stranka, vendar pa je ogromna večina ljubljanskega prebivalstva glasovala proti njihovem režimu. S čim je njihova pritožba upravičena?

Če bi imel kdo pravico pritoževati se nad potekom volitev, bi se mogli samo pritožiti na prednogo bloka, proti kateremu je klerikalni režim uporabil vsa mogoča sredstva volilnega terorja.

Ljubljana je dokazala, da hoče biti napredna, klerikalci so s svojo pritožbo proti občinskim volitvam ponovno dokazali, da so ostali stari sovražniki Ljubljane, kakršni so bili od nekdaj, ker nečejo priznati svobodne volje večine ljubljanskega prebivalstva.

Onemogočenje resnega gospodarskega dela napredne večine v občinskem svetu je glavni njihov namen. Kaj jim je mar redno občinsko gospodarstvo, naj trpi mestna občinska uprava pod komisarijatom še nadalje milijonske škode, glavno je, da napredna večina ne pride na magistratu do besede!

To je ves njihov demokratizem. Naj propade vse, kjer niso oni gospodarji, naj se še nadalje ubija avtonomija ljubljanskega mesta, samo da lahko še par mesecev gospodarijo na ljubljanskem magistratu razni Pirici in Pusti v prid klerikalnim partizanskim samopasnim namenom.

Klerikalci bi imeli v novem občinskem svetu dovolj močno pozicijo, da bi lahko v polni meri kontrolirali delo napredne večine v občinskem gospodarstvu in zato je njihovo zavlačevanje vzpostavitve ljubljanske avtonomije tembolj obsodbe vredno. V občinskem svetu ne gre za reševanje velikih političnih vprašanj, temveč predvsem za pametno gospodarstvo z občinskimi premoženjem, pri čemer bi se lahko znašli na istih tleh v plemenitem tekmovalstvu tudi najhujši politični nasprotniki, ako bi pokazali le malo dobre volje.

Seveda, na tako partizansko gospodarstvo, kakršno se je vodilo pod vladnim komisarijem z njegovim klerikalnim svetom, napredna večina nikdar ne more pristati, ker bi ga pred svojimi volilci ne mogla zagovarjati. Njen cilj je delo za blago vsega ljubljanskega prebivalstva, kar so njeni predstavniki pred volitvami ponovno naglašali, ne pa samo za peščico partizanov, kakor se je godilo doslej pod klerikalnim komisarijatom.

Ogromna večina ljubljanskega prebivalstva je ob volitvah odobrila to naziranje naprednega zastopstva in kdor ruje proti uveljavljenju volje te večine, ruje proti splošnim interesom ljubljanskega prebivalstva.

Nad tisoč glasov je dobil Napredni blok več kakor klerikalci, ljubljansko prebivalstvo je odločno obsodilo klerikalno partizansko gospodarstvo in prav tako odločno še nadalje obsodilo potkus nadaljevanja tega gospodarstva od strani klerikalne manjšine, ki si ga v javnosti niti ne upa zagovarjati.

«Slovenec» molk o klerikalni pritožbi proti ljubljanskim občinskim volitvam in vzpostavitev ljubljanske občinske avtonomije je sam najhujša obsodba te pritožbe, kar z zadoščenjem ugotavljamo.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Sleparska ciganka Aga. — Pustolovec kot zdravnik. — Lepa Zagrebčanka v Savi.

Včeraj je pred sodniki v Požegi pripovedoval seljak Pavlo iz Andrijevaca, kako sta ga oslepili dve ciganki in ga popolnoma upropastili. Pavlo je bil v vojni ranjen v glavo in vsa povojna leta je trpel hud glavobol. Ciganka Ana ga je seznanila s ciganko Ago in ta mu je obetala, da ga popolnoma izleči. Prorokovala mu je tudi iz kart in vse natančno pogodila od rojstva sem. Rekla mu je, da je nekoč pogazil iz neopredelnosti kolo gorskih vil in so mu te zato zmešale glavo. Zahtevala pa je od njega moke in denarja, da ga ponese v vilam in dobi potrebni lek. Pavle ni takoj veroval v moč ciganke Age. Pozneje je pa čul, da je že ozdravila težko bolne in je znana čarovnica. Aga je bila užaljena, da ji Pavle ni takoj zaupal. «Nocoj boš videl!» mu je rekla srdito. In res, ponoči je potrkalo na Pavlovo okno. Pavle je odšel na dvorišče in ves preplašen je zagledal kolo gorskih vil; vse so bile oblečene v belo. Sledeče noč se je pojavilo isto. Okoli hiše je pa grmelno in treskalo, da se je hiša tresla in je Pavle utrkal od strahu. Ko je prišla Aga in mu ponudila lek za novce in moko, se je popolnoma udal in ji denar izročil. Glavobol je nehal, Agine čarovnice so Pavla ozdravile. L. 1924 je ciganka Aga nekega dne prišla k Pavlu in zahtevala prašička, deset kokoši, masti, moke, vina in rakije in vsega, kar je potrebno za svatbo vil. Da ga popolnoma prepriča, je napravila čudeže. Vrata v hišo so se sama odpirala, na pragu so se videli krvavi sledovi, Aga je pokazala seljaku tudi veliki zaklad, češ, da bo kmalu njegova last, če pomaga vilam. Preplašeni seljak je ciganki vse izročil, kar je zahtevala. Ciganka mu je tudi zapretila, da mora molčati o vsem kakor grob, si-

cer bo na mestu umrl. Tako je Aga izvalila od seljaka 150.000 Din v gotovini in blagu. Končno je Pavle vse povedal župniku in ta ga je poslal k orožnikom. Obe ciganki zanikata vsako krivdo, trdeč, da je Pavle ljubil Ago in ji zato dajal denar in blago. Kljub temu sta bili obsodeni vsaka na tri leta težke ječe.

O famoznem pustolovcu Lovru Netzmekalu, ki se je v Selcih izdal za zdravnika, poročajo zagrebški listi še sledeče podrobnosti: V Selce je prišel še pred sezono v družbi nekaterih odličnih osebnosti iz Zagreba. Ves čas je užival v Selcih renome izvrstnega zdravnika in specialista za ženske bolezni in porodništvo. Vsi kopališki gostje so se zdravili pri njem. Ko je prispel dr. Ivo Karlovič zdravnik iz Beograda v svoje rodno mesto Selce, mu je neka dama predstavila dr. Naraučiča. Od tedaj je beograjski zdravnik stalno obdejal z lažnim zdravnikom v najboljši kopališki družbi. Dr. Karlovič je iznenadil ugled, katerega je dr. Naraučič užival povsod v Selcih. Vsi so bili srečni, če jih je »gospod doktor« potrpel po rami, kar je on zelo rad storil. Dr. Ivo Karlovič je po aretaciji navihane pustolovca izjavil, da so ga vsi zdravniki v Selcih in Crikvenici imeli za pravega doktorja medicine. Spoštovali so ga in se ga bali, ker je rekel, da bo v Selcih otvoril svojo ambulanto. Dr. Karlovič je nagovarjal naj mu kot domačin pomaga pri ordinaciji. Noben zdravnik se ni mogel prepričati o šarlatanstvu dr. Naraučiča. Neka vdova zdravnika iz Zagreba je lažnega dr. Naraučiča dobro poznala in mu posodila medicinske

knjige svojega pokojnega moža. V njenem stanovanju je tudi ordiniral. Ko je dr. Ivo Karlovič izvedel v Beogradu da je dr. Naraučič sumljiv tip, je takoj obvestil pravega zornega zdravnika v Zagrebu dr. Naraučiča, ki je potem naznanil pustolovca policiji.

Včeraj popoldne sta se razgovarjala na savski obali brata Fran in Rudolf Gospodarič. Kar sta opazila na mostu gđ. H. ki je bila stalen gost kopališča. Zdravo beba! ji zakliče Fran in s kretujo, ki pomeni skok v vodo, vpraša: Kaj? Gospodična ni odgovorila, ampak samo pokimala z glavo. Fran se je čudil, ker je vedel, da je H-a drugače vesela in živahna. Ko je krenila na nasip za mestnim kopališčem, sta ji brata sledila. Fran je bil prepričan, da ima gospodična slabe namene. Približal se ji je do 50 m in gledal, kako se obupno drži za glavo in gleda v valove Save. Mimoidoči so nato opozorili redarja. Fran se ji pa ni upal približati, ker bi se obupana gospodična pri tej priliki vrgla v Savo. Ko se ji je redar približal, je zakričala in se vrgla v Savo. Takoj nato je skočil v Savo tudi Francek. Nekolikokrat je čvrsto sunil z rokami in nogami ter priplaval do gospodične, ki je že tonila. Čeprav je izvrstna plavalica. Pograbil je nezvestno samomorilko, jo privlekel do brega ter z bratovo pomočjo potegnil na suho. Gospodična je 17 let stara in je iskala zadnje dni nameneščenja v uradu, čeprav ji ni to nujno potrebno. Povsod, kjer je potrkala, je imela velike nepravilne radi svoje izredne lepote. Pred dnevi je s priporočilom odšla k nekemu direktorju v nadi, da bo končno našla zaželjeno službo. Direktor je pa bil pripravljen namestiti jo pri sebi le pod pogojem, da postane njegova ljubica. Tako je izgubila vso nado, da bi mogla kdaj pošteno služiti svoj kruh in se je odločila, da se utopi. V službo je pa silila radi večnih preprirov s starši. Devotka se je skušala še prej zastrupiti, ker ji mati ni dovolila, da se omoži.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

DRAMA.
Začetek ob 20.
Sreda, 12. oktobra: «Idealni soprog», igra. Premierski abonma.
Četrtek, 13. oktobra: «Ukročena trmoglavka», komedija. Red B.
Petek, 14. oktobra: Zaprtro.
Sobota, 15. oktobra: «Hlapec Jernej in njegova pravica», drama. Premierski abonma.
Nedelja, 16. oktobra: «Ukročena trmoglavka», komedija. Izven.
Ponedeljek, 17. oktobra: «Idealni soprog», igra. Red D.

OPERA.
Začetek ob pol 20.
Sreda, 12. oktobra: Zaprtro.
Četrtek, 13. oktobra: Zaprtro.
Petek, 14. oktobra: Zaprtro.
Sobota, 15. oktobra: «Faust», debut gospodične Vere Majdičeve. Red C.
Nedelja, 16. oktobra: Ob 15. «Orlov», opera. Ljudska predstava po znanih ceh nah. Izven.
Ponedeljek, 17. oktobra: Zaprtro.

V soboto dne 15. t. m. debutira v ljubljanski operi domačinka gna. Vera Majdičeva iz znane narodne industrijske družine iz Kranja. Gna. Vera Majdičeva je bila učenka opernega pevca g. Julija Beteta, lansko leto pa se je šolala tudi na Dunaju pri znani ruski pevki Kašovski. Pri sobotni vprizoritvi «Fausta» bo pela važno vlogo Margarete. Predstava se vrši za red C.

Prva repriza Shakespearjeve komedije «Ukročena trmoglavka» bo v drami v četrtek dne 13. oktobra. Komedija je pri sobotni premijeri dosegla tako pri kritiki kakor tudi pri občinstvu absoluten uspeh. Predstava se vrši za abonente reda B.

Tretja premijera v ljubljanski drami tretja premijera v letošnji sezoni, in sicer se vprizoritvi Cankarjev «Hlapec Jernej in njegova pravica» v Skrbinskih dramatisacijah. Glavno vlogo igra režiser g. Skrbinski sam, v ostalem pa nastopa ves dramski ansambel z močno kompzarijo. Predstava se vrši za premierski abonma.

Dr. Božidar Širok. Oratorij Sv. brata Cirila in Metoda. To znamenito in obsodno delo jugoslovanske zborovske literature se izvaja v soboto, dne 22. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani. Delo izvaja hrvaško pjevač-

ko društvo Kolo iz Zagreba pod vodstvom svojega dirigenta g. Srečka Kumarja. Kot solisti sodelujejo Julij Betetto, dr. Benković, P. Kamilo Kolb, Josip Križaj in Klasič. Bratski zbor iz Zagreba nastopi v imponentnem številu 100 članov. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Vse svetovne časopise posredovlja z največjim entuzijazmom zopetni nastop vijo-linskega virtuozna Jana Kubelika v koncertni dvorani. Ko je med svetovno vojno javne nastope popolnoma opustil in zopet leta 1923 začel koncertirati, so ga hkratu zahtevala skoro vsa ona svetovna mesta, ki so preje poznala naravnost bajno moč njegove igre. Največja moč njegove igre je tehnična stran, katero obvlada tako, kot nobeden njegovih sovratnikov. Kubelikov nastop v Ljubljani je v petek, dne 14. t. m. v Unionski dvorani. Predprodaja v Matični knjigarni.

H krizi našega gledališča. V zadnjih dneh se je vršilo več intervencij v prosvetnem in finančnem ministru radi rešitve raznih perečih vprašanj, ki se tičejo našega gledališča. Pri tej priliki je poslalo našega odelene ministru prosvete dne 4. 10. upravi Narodnega gledališča v Ljubljani dopis sledeče vsebine: «Povodom izvesnih protesta koji su se, u poslednje vreme javili protiv uprave Narodnog gledališta u Ljubljani, u pitanju redukcije članova, restrikcije gaža i zavodjenja reda u administraciji, kao i na sceni, Umetničko odeljenje ministarstva prosvete je našlo: da se uprava, u svome radu pridržava zakonskih propisa koji se tiču finansiranja u gledališću; da je u pitanju redukcija postupila prema uputima ministarstva prosvete, a s obzirom na budžetske mogućnosti, i da se disciplina i red moraju održati, ako se hoće da sama institucija oстане na potrebni visini. Upravnik je lično nastojavao, da se teška finansijska kriza gledališća što brže i što povoljnije reši. — Neumesni napadi na upravnik, prilikom savladivanja momentanih težkoća, samo škode ugledu institucije i u moralnom i u materijalnom pogledu.

Sport

Olimpijski dan v Ljubljani

16. okt. 1927.

Kakor se je že ponovno sporočilo, se vrši ta dan po vsej državi olimpijski dan, ki ima namen, da zainteresira široko javnost za olimpijsko idejo, ki pomenja višek plemenitega sportnega tekmovanja vseh narodov sveta in ki se je ohranila iz dobe starih Grkov. Narod, ki bi izostal od olimpijskih iger, bi samega sebe diskvalificiral. Zato ni čuda, da nastopa vsake 4 leta 45 narodov v medsebojnemu tekmovanju. V naši državi imamo mnogo dobrega sportnega materiala, ahi vsled pomanjkanja sredstev ni mogoče uvesti enotnega in smotretnega treninga, in zato se ne moremo povzpeti hitro naprej. Tudi smo zaostali, ker je pri nas šele državna samostojnost dala vspehudo za nastope na olimpijskih igrah. Zato ni bilo mogoče v teh kratkih letih nadomestiti tega, kar goje ostali narodi že dolga desetletja ob bogatem podporanju mecenov in države.

Manifestacije za olimpijsko idejo se bodo vršile po vsej državi v nedeljo, osobito se pa pripravljata Zagreb in Ljubljana, da priredita kar najuspešnejše nastope. V Zagrebu nastopijo vsi sportni klubi, nosili bodo kraljev pokal, ostale pokale in druge sportne trofeje, v sprevodu bodo tri godbe in vse sportne panoge. Po pripravih sodeč bo to največja manifestacija, kar jih je videl Zagreb.

V Ljubljani ne bomo mnogo zaostajali. V sprevodu samem nastopijo vsi sportni klubi, razdeljeni po panogah kakere goje, deloma v dresih, in s sportnim orodjem, deloma v civilu. Nogometnih moštev nastopi v dresih 13, tennis igračev okoli 100, smučarjev okrog 300, kolesarjev približno 300, motociklistov nad 50 in avtomobilistov nad 40. Zanimivost letošnjega manifestacijskega obhoda bo nastop skautov in gozdnikov. Poseben značaj bo dajalo prireditvi sodelovanje naše vojske, ki se udeležijo spreveda v skupini smučarjev s posebno četo smučarjev in v skupini kolesarjev s posebnim oddelkom kolesarjev. V sprevodu bodo tri godbe. Dolžnost vseh sportnikov je, da se udeležijo skupnega manifestacijskega obhoda ter propagirajo na ta način s skupnim nastopom olimpijsko in sportno idejo. Pred manifestacijskim obhodom, ki se prične ob 11 uri z velesmoškga prostora, se vrši kolesarska dirka s ciljem na Aleksandrovi cesti, v popoldanskem času pa na prostoru Mirje hazenske, lahkotletske in nogometne prireditve. V nogometni tekmi nastopita moštvi ljubljanskih rivalov Mirje in Primorja v kompletnih postavah. Zvečer se vrši prosta zabava v restavracijskih prostorih «Zvezde».

Pozivamo ponovno vse sportnike, da delajo vneto propagando za vse nedeljske prireditve, zlasti da se udeležijo sami spreveda v oni skupini, ki jim najbolj odgo-

varja. Naj ne bo sportnika, ki bi ta dan stal v skupini gledalcev, vsak sportnik mora v sprevedi!

Odbor za propagando IX. olimpijade v Sloveniji.

Olimpijski dan v Ptuj

Na sestanku zastopnikov vseh sportnih organizacij v Ptuj dne 10. t. m. je bil do-ločen za olimpijski dan dne 16. t. m. v Ptuj sledeči program: Ob 7,12 uri popoldne manifestacijski sprevedi iz igrišča SK Ptuj po sledečih ulicah: Na Pristanu, Vošnjakova ulica, Hrvatski trg, Muršičeva, Čafova ulica, Prešernova ulica, Slov. trg, Slomškova ulica, Srbski trg, Trstenjakova ulica, Panska ulica, Florjanski trg, Kremlova ulica, Minoritski trg in nazaj na igrišče.

V sprevodu korakajo klubi v sledečem redu: 1. Odborniki klubov, 2. Slov. tenis klub Ptuj, 3. Hazena Ptuj, 4. Lahkotletci SK Ptuj, 5. Hazena družina Mura in rezerva Mura v Ptuj, 6. Dijaški sportisti Ptuj, 7. Nogometni SK Ptuj, 8. Zimski sportniki in smučarji, 9. Voj. sportna reprezentanca garnizije v Ptuj, 10. Delavsko kol. društvo Ptuj, 11. Kolesarska sekcija SK Ptuj, 12. Kol. društvo «Zvonček», 13. Motorna sekcija SK Ptuj, 14. Avtomobilisti.

Ob 2 uri popoldne sportne tekme: Hazena Ptuj—Mura. Nogometna tekma SK Ptuj—rezerva SSK Maribor Lahkotletski Miting. Kolesarska dirka Sv. Vid—igrišče SK Ptuj.

— Koturški savez SHS. Pododbor Ljubljana pozivlja vse dirkače, da se polnoštevilno udeležijo medklubske olimpijske dirke dne 16. t. m. na progi Ljubljana—Vrhnika—Ljubljana. Start in cilj na Aleksandrovi cesti. Dirkači se imajo javiti vodstvu dirke točno ob 7 uri 30 min. (Narodni dom, pritičje).

— Službeno iz Lhp-a. Za danes zvečer ob 20. sklicem izredno sejo upravnega odbora. Ker je seja prav posebne važnosti prosim vse odbornice in odbornike, da se točno in sigurno odzovejo. Seja se vrši v damski sobi kavarne «Emona». — Predsednik.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 12. oktobra 1927; katoličani: Maksim; pravoslavni: 29. septembra. Ktiril.

Jutri: Četrtek, 13. oktobra 1927; katoličani: Edvard; pravoslavni: 30. septembra. Gligorije.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: Drama: «Idealni soprog». Kino Matica: «Sveta gora». Kino Dvor: «Bela sužnja».

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Mariljin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Jutri: Ramor, Miklošičeva cesta; Trakoczy, Mesni trg.

Solnce zaide danes ob 17.22, vzide jutro ob 6.12 in zaide ob 17.20.

Sveta gora

Pretrseljiva tragedija človeške zvestobe. — Usodna zmota zaročenca. — Navidezna nezvestoba vzrok strašne smrti dveh prijateljev. — Rešilne ekspedicije. — Sneženi vihar. — Velike zimske sportne tekme na smučeh. — Veličastna panorama planin v večnem ledu in snegu. — V glavnih vlogah znana sportnika in slovita plezalka Hannes Schneider in Louis Trenker ter slavná svetovnoznana plezalka Leni Riefenstahl. —

Vsled ogromne dolžine filma predstave ob 4., 7, 6., 10., 11.10.

Elitni kino Matica. — Tel. 2124.

lean de la Hyre:

33

500 Roman.

— Moji pogoji? — je ponovil počasi. — Povem vam točno, kje se skrivajo bivši ljudje. Obenem vam dam vsa potrebna navodila, kako jih je treba presenetiti in ujeti. Sicer pa, če hočete, lahko še danes aretirate Jeana d'Albaniaca in Moricca Fortclusa. Vi mi pa morate izročiti brezpogojno Leticijo de Clève ter izposlovati, da se ne bo mogla zateči pod zaščito zakonov in oblasti vaše države. Nastanem se z njo v gradu Mont-Guchet in vi mi boste izplačevali vsako leto primerno rento tako, da mi ne bo treba trpeti pomanjkanja.

— Velja! je pritrtil general Enone zadovoljno. Vaši poroki so taki, da jih lahko izpolnim na svojo roko brez ministrskega sveta. Moja policija zadoštuje, da premagamo bivše ljudi. Moj proračun je tako izdaten, da vam zagotovim 100.000 goldinarjev letne rente. Ali vam zadostuje ta znesek?

Faulton se je poklonil. O denarju sploh ni mislil. Njegove misli so bile pri Leticiji de Clève.

— Torej je stvar v redu. Počakajte trenutek. Takoj vam prineso odlok o dosmrtni renti. Denar boste lahko dobivali mesečno ali pa četrtletno, kakor vam drago.

Faulton se je znova poklonil. Ni pričakoval, da pojde vse tako gladko in hitro od rok.

General Enone je pritisnil na več gumbov na robu mize.

— Povelje je oddano. Čez tri minute bo vse, kar potrebujete, v tej sobi. Da pa ne bova izgubljala časa, mi lahko ta čas poveste, kje je trdnjava bivših ljudi, kakšno je v nji življenje, kako so tam oboroženi itd. Govorite tako, da boste obrnjeni k belemu rogu, ki stoji pred vami na mizi. Vaja izvaja bo zabeležena na večno ploščo, ki pride v arhiv.

Faulton je točno opisal notranjost trdnjave in njeno življenje. Pripovedoval je o strojih, aparatih, orožju, zalozah živil, o sistemu avtomatičnih klenih celic in sploh o vsem, kar je moglo zanimati policijo generala Enona.

General je bil očitno zadovoljen.

— Vse to je zelo zanimivo. Razdeljati trdnjavo bivših ljudi bi pomenilo zagrešiti zločin proti znanosti. Ne!

Ne! Ujeti moramo čim več bivših ljudi in prepeljati v Pariz vse, kar najdemo v trdnjavi. To bo muzej, da ga svet še ni videl. Da ne pozabim — ali bosta d'Albaniac in Fortclus danes v gradu Mont-Guchet?

— Ne. skupaj z Leticijo de Clève in sestrama Brentan bosta v Parizu. Domenili smo se, da bomo obedovali ob 8. v Centralnem hotelu.

— Imenitno. Policiji naročim aretirati ju med obedom. Vi pa pojedite potem takoj v grad Mon-Guchet?

— Da.

— Dam vam dva redarja za slučaj, da bi potrebovali pomoč.

— Hvala.

— Redarja boste spoznali po rdečih uniformah in belih čepicah.

— Kako bodo pa redarji spoznali nas?

— Na policiji so vaša imena in vaše slike. Saj ste morali dati podatke o sebi takoj prvi dan, ko ste se nastanili v Centralnem hotelu.

— Da, spominjam se.

Zapel je zvonec, v stropu je nastala odprtina in na mizo se je spustila kovinsata posoda.

— Evo tu so vaše listine — je dejal general Enone.

Vzel je iz posode dva lističa: na enem so bile nalepljene tri Faultonove fotografije.

General je pregledal oba dokumenta.

— Izborni.

Zmočil je palec a gobi in ga pritisnil mestu podpisa na oba dokumenta. Papir je bil izdalen tako, da se je poznal odtis palca v sinji barvi.

— To je vaš podpis? — je vprašal Faulton radovedno.

— Da! Tega podpisa ne more nihče ponarediti, kajti barvilo sem izumil sam in papir se izdeluje tako previdno, da bi tatu enega samega lističa izsledili še isti dan. Vi nimate niti pojma, kaj pomeni naša policija. O tatovih vemo zdaj samo iz zrodovine.

— Čemu vam torej policija?

— O! Človeške duše so se žal malo izpremenile in tako zločinov še ni konec. V prvi vrsti je na policijo poklicana štiti človeško družbo pred delavskimi puniti in političnimi zarotami. Sicer se boste pa sami o vsem prepričali. Ne glede na to, da vsak upor nemudoma in kruto zatremo, so nemiri skoraj na dnevnem redu. Kaj hočemo, tako je bilo in bo, dokler bo človeštvo razdeljeno v dva tabora, Marsikaj boste videli v novem svetu. Za enkrat pa

evo vam dokumentov. Mislim, da je najin pogovor končan.

General Enone je vstal in pokazal gostu vlijudno vrata.

Čez pet minut je stopil Faulton k svojemuo aeroplanu na strehi glavne policije. Bil je ves srečen, da se mu je načrt tako imenitno posrečil. Obstal je, kakor da se ne more odločiti, kaj početi, potem je pa vprašal stražarja:

— Ali bi smel pel na izprehod po Parizu? Bodite tako prijazni in pazite na moj aeroplan.

— Rade volje. Kot privatni detektiv imate pravico pustiti aeroplan tu. — Kje je trgovina, v kateri bi mogel kupiti seznám ulic in načrt mesta?

— Pojdite pod mostom N-4 in tam najdete trgovino v ulici S. N. 14, ki je podaljšek mostu.

— Hvala. Kako pa pridem doli?

— Ivolite.

V steni so se odprla vrata lifta.

— Prilijčje! — je zapovedal stražar.

Čez nekaj sekund se je ustavil lift pred veliko dvorano v prvem nadstropju, iz katere so vodila vrata na ulico.

Američan je zapustil poslopje glavne policije in se napotil v mesto.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1927.

— **Z ljubljanske univerze.** Napredovala sta v višjo skupino in sicer inž. Jaroslav Plizak, redni profesor za rudarstvo na tehnični fakulteti v 2. skupino I. kategorije ter docent filozofske univerze dr. Anton Melik v 6. skupino I. kategorije. Svoječasno so »Službene novice« objavile, da je narodni poslanec inž. Dušan Sernek imenovan za rednega profesorja na tehnični fakulteti. To je bila pomota. Imenovan je le za izrednega profesorja.

— **Ljubljanska oblastna skupščina.** Kakor zatrjujejo, se sestane ljubljanska oblastna skupščina k zadnjemu letošnjemu zasedanju sredi novembra. Razpravljala bo pred vsem o raznih tekočih gospodarskih zadevah, o poslovanju Kranjske hranilnice kot oblastnega denarnega zavoda in končno o proračunu za leto 1928.

— **Iz prosvetnega ministrstva.** Vpokojen je član beogradskega Narodnega gledališča Mihajlo Dimitrijevič. Prosvetno ministrstvo je sprejelo ostavko člana zagrebškega Narodnega gledališča Roberta Primožiča na državno službo.

— **Redek ljubljanski srbskega organizatorja narodnega zdravja.** V dvorani beogradske univerze se je vršila v ponedeljek zvečer svečana akademija na čast univ. prof. dr. Milana Jovanovića - Batuta povodom 80-letnice njegovega rojstva, 60-letnice književnega in znanstvenega delovanja, 50-letnice zdravniške prakse in 40-letnice profesorske službe. Svečanost je bila prav intima. Rektor beogradske univerze dr. Ceda Mitrović je očital v pozdravnem govoru slavljencev delovanje med narodom, dalje sta proslavljala njegovo delo načelnik ministrstva za narodno zdravje dr. Štampar in dekan zagrebške medicinske fakultete dr. Budisavljevič. Slavljence je bil rojen 10. oktobra 1847 v Sremski Mitrovici. Po končanem gimnazijskem študiju v Oslu je študiral medicino na Dunaju. Kot zdravnik je bil pozvan na dvor kneza Nikole na Cetinju, pozneje pa je nadaljeval študije v Berlinu, Parizu in Londonu ter je bil končno pozvan na beogradsko univerzo. V Beogradu je že pred vojno organiziral zdravstveno službo med srbskim narodom. Slavljencec je bil iskren prijatelj in pobratim našega dr. Ivana Oražna. Med številnimi došlimi je tudi brzojavna čestitka dr. Edvarda Štajnerja iz Ljubljane.

— **Tečaj za telefonistino - pripravnice.** V Beogradu se na odredbo poštnega ministrstva odpre tečaj za telefonistino-pripravnice. Tečaj traja dva meseca. V tem času ne bodo kandidatinje prejemale nobene plače, pač pa bodo po tečaju takoj nameščene. V tečaj bo sprejetih 40 kandidatkinj, ki so dovršile 4 razrede srednje šole.

— **Anketa o predažloženosti našega kmeta.** Poljedelsko ministrstvo je sklicalo v Beograd za 20. t. m. drugo anketo predstavnikov gospodarskih in kmetijskih organizacij, da razpravljajo o predažloženosti našega kmeta. Poljedelsko ministrstvo je od vseh velikih županov prejelo statistične podatke glede hipotekarnih dolgov naših kmetov.

— **Deputacija dimnikarjev pri trgovinskem ministru.** V ponedeljek popoldne je sprejel minister trgovine in industrije dr. Mehmed Spaho deputacijo dimnikarjev iz Zagreba in Ljubljane, ki je ministru pojasnila svoje zahteve in predloge k dimnikarskemu zakonu, ki ima veljati za celo kraljevino. Zakon pride v kratkem pred Narodno skupščino.

— **Razpisane službe.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje v svojem ambulatoriju službo zobnega tehničnega asistenta. Prošnje je treba vložiti do 25. tm. Okrajni zastop v Kozjem razpisuje mesto okrajne babice s sedežem v Kozjem in mesto okrajne babice s sedežem v Podčetrniku. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m. Sreski poglavar v Smarju pri Jelšah razpisuje mesto poslovođe dimnikarskega obrta za sodni okraj Kozje. Prošnje je treba vložiti do 31. decembra.

— **Iz Uradnega lista.** Uradni list št. 105 z dne 12. t. m. objavlja pravilnik o policiji, veljaven za plovitev na Dunavu od Ulma do Braila in na internacionaliziranim dunavskim omežjih.

— **Nalezljive bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti.** Od 22. do 30. septembra je bilo v ljubljanski oblasti 24 slučajev tifuznih bolezni, 16 griže, 25 škrlatinke, 9 ošpic, 12 davice, 11 dušljivega kašlja, 4 šena, 3 krčevite odrevenelosti in 1 nalezljivega vnetja možganov. V mariborski oblasti je bilo v istem času 35 slučajev tifuznih bolezni, 26 griže, 48 škrlatinke, 17 davice, 3 šena, 2 krčevite odrevenelosti in 2 vrančene prisade.

— **Oddaja lova v zakup.** Lov kraljevine občine koprške se bo oddajal v zakup na javni dražbi v občinski pisarni v Trzinu v četrtak 27. tm. ob 11. dopoldne.

— **Dobavitelj obvezilnega materiala se opozarja** na ponovni razpis dobave obvezilnega materiala Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, ki je izšel v Uradnem listu št. 103 z dne 6. oktobra 1927.

— **Predavanje Slovenskega Planinskega društva.** V petek 21. t. m. ob 8. uri zvečer bo predaval v veliki dvorani hotela »Union« prof. Janko Mlakar o Materhornu in Mte. Rozi. Predavanje se bo vršilo v prid Aljaževi kapeli v Vratih. Vstopnice po 10, 5 in 2 dinarja se prodajajo v trafiki v Unionu in na večer predavanja pri blaginji.

— **Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja** vse delodajalce svojega področja, da so bili plačilni nalogi za mesec avgust 1927 že dni razposlani, odn dostavljeni in zapadejo v plačilo v osmih dneh po vročitvi. V smislu določb zakona o zavarovanju delavcev mora urad po preteku 8 dnevnega roka uvesti izvršilno izterjavo, ki povzroča uradu in oblastem mnogo dela. delodajalcem na neorilike. izruba na

času in nepotrebne stroške, obstoječe iz zamudnih obrestih, izvršilnih stroškov in dosti-krat tudi globe. Delodajalci se morejo obvarovati škode samo s pravočasnim plačilom zapadlih zavarovalnih prispevkov. 763/n

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je prešla o priliki velike skupščine v Mariboru sledeče prispevke: Ga. Sentjurčeva je izročila za ž. podružnico Trbovlje Din 215, za Andr. Senekovičev sklad Din 108; ga. Lina Koprivškova za Andr. Senekovičev sklad Din 1.000; rodbina Hafnerjeva in dr. Rožič darovala ob obletnici pok. g. Antona Hafnerja, predsednika C. M. podružnice v Zelenikah Din 500; Iv. Vrhovnik, Ljubljana 100 Din ker se ni udeležil Vel. skupščine; v isti namen gđ. Helena Bavdekova Ljubljana 100 Din. Vsem darovalcem iskrena hvala! 764/n

— **Italijansko letalo nad Zemunom.** V ponedeljek popoldne se je pojavil nad Zemunom italijanski hidroavion tipa Savoia. V njem sta bila dva italijanska oficirja-aviatika in mehanik. Letalo je nekaj časa krožilo nad Zemunom ter nato poletelo proti Novemu Sadu. Kmalu se je avion vrnil ter se spustil pri Zemunu na Dunav. Komandant beogradskega aerodroma je nato legitimiral letalce, na kar jim je dal na razpolago večjo količino bencina. Italijani so izjavili, da plovejo s hidroavionom v propagandistične svrhe v Odeso, Moskvo in končno v Leningrad.

— **Motociklistova nevarnost.** Proti Blagovici v kamniškem okraju je večeraj popoldne po glavni cesti vozil z motociklom cestni nadzornik Rudolf Seljak. Pred njim je korakal ves skupen 85-letni posestnik iz Gornje Loke France Merala, ki se ni zmedel za signale. Motociklist se ni mogel več ogniti starčku, katerega je z vso silo podrl na tla in težko poškodoval po vsem životu. Prepeljal so ga takoj v Ljubljano v javno bolnico.

— **Aretacija pustolovca v Mostarju.** Mostarska policija je izsledila tle dni nekega nevarnega pustolovca. Pred dnevi je dospel v Mostar ter se izdal za železniškim organom za inženjerja. Po nalogu železniške direkcije naj bi kontroliral delavnico in blagajno Dežurni uradnik ga je zelo prijazno sprejel. zato ni bilo sumil o njegovi identiteti. Pustolovec je nato odšel k orožniškemu naredniku Župančiču in se tudi njemu predstavil kot železniški inženjer ter ga prosil, naj ga vzame na hrano, kar je orožnik tudi storil. Vendar se je moč zdel orožniku sumljiv. Zahteval je od njega legitimacijo in ker pustolovec ni mogel dokazati svoje identitete, ga je orožnik takoj aretir. Na policiji so dogajali da se piše Mato Sento iz sela Rače, star 26 let. Obsojen je bil že večkrat radi različnih deliktov in posebno še radi ponarejanja listin V Slav. Brodu je osleparil več strank. Nato je potoval po državi in se izdal za zdravnika dr. Matijo Sento. Sprejemal je tudi bolnike in jih zdravil. Igral je tudi vlogu advokata dr. Senda. Pisal je tožbe in pobiral velike honorarje. Pri njem so našli tudi legitimacijo na ime Krsta Tomička. Sužila mu je gotovo pri njegovih pustolovskih avanturah. Za njim je policija že opetovano izdala tiralico pa ga ni mogla izslediti.

— **Staro sovraštvo.** Večera se je zglašil v ljubljanski javni bolnici 48letni kočar France Pernar iz Gor. Biten pri Strazišču ter prošil da bi ga sprejeli v bolnico, ker ga je že 2. oktobra na cesti napadel posestnik Anton Hafner in ga udaril močno po glavi. Sprva se je zdravil doma, a rana na glavi se mu je inficirala. Pripoveduje, da ga je Hafner udaril zato, ker je vladalo med njima staro sovraštvo.

Iz Ljubljane

— **Vladni komisar g. Anton Mencinger** je od jutri naprej odsoten za nekaj dni in ne sprejema strank.

— **Ravnateljstvo mestnega dohodarskega urada** in kontrolni urad vsled nužnih popravil uradnih prostorov dne 13. 14. in 15. tm. za stranke ne posluje.

— **Zanimivosti z ljubljanskega trga.** Danes, na tedenski tržni dan, je bil ljubljanski žilvski trg bogato založen s poznimi jesenskimi pridelki. Prostor pred mestnim domom je bil naravnost natrpan s kmečkimi vozovi krompirja in zeljnatih glav. Kmetje so pripeljali prvovrsten krompir iz bližnje osovase okolice in dalje Gorenjske Cene krompirja na debelo so v splošnem 1 Din kg. Tendence je, da bodo cene krompirja pred novim letom še padle. Sadni trg je imel bogato izbiro prvovrstnih jabolk. Cene od 3 do 5 Din Jabolka so letos po nekaterih kraljih prav dobro obrodila, ker je bilo suho leto. Malo je na trgu hrusk. Lep je na trgu tudi kostanj. Domačega grozdja je v izobilju. Namestnik tržnega nadzornika vrši svoje funkcije tako, da bi bilo splošno žetlo, naj postopa nepristransko. Hoteli so n. pr. odstraniti nekega poštenega in mirnega prodajalca ob Zmajskem mostu.

— **Iz »Zboric« — glasilo ljubljanske župe Jugoslovanske Pevske Zveze.** Na zadnji odborovi seji ljubljanske župe J. P. Z. je bilo sklenjeno, da postanejo »Zboric« glasilo ljubljanske župe J. P. Z., kjer bodo objavljene vsi važni sklepi in navodila, vsled česar odpadejo v bodoče vse okrožnice in obvestila na včlanjene pevske zборе.

— **Iz V ljubljanski župi Jugoslovanske Pevske Zveze** včlanjene pevske zборе opozarjamo na zadnjo številko župnega glasila »Zboric«, kjer je natpisano poročilo o sestanku (4. novembra 1927) pevovodij in predsednikov oziroma zastopnikov v župi včlanjenih pevskih zborov. Poročilo je važno za vse zборе, glasi za one, ki na sestanku niso bili zastopani. — Sporočimo nadalje, da je župa založila in izdala skladbi E. Adamičeve »Oče naš« in F. Juvančeve »Budnico«, kateri pošljemo v prihodnjih

dneh vsem zborom po en izvod, da jih pevovodje prouče. Omenjeni skladbi sta določeni za izvajanje na župnem koncertu pri skupnem nastopu (na Belo nedeljo po Veliki noči) ter naj jih posamezna društva vpišejo od župe za svoje pevce potrebno število izvodov. Poleg omenjenih dveh skladb prejmejo pevski zbori brezplačno tudi po en izvod Pavličevih »Tri pesmi za mešani zbor, ki so pripravne za koncertne nastope.

— **Iz Upravnega odbora Hranilnega in posejilnega konsorcija državnih nameštencev** in upokojencev v Ljubljani je mesto venca na grob blagopokojnega Vilkota Praprotnika, bivšega načelnika nadzorovalnega sveta konsorcija, naklonil skladu Ivana Rostana za zaščito najbednejših vdov in sirot drž. nameštencev znesek 300 Din.

— **Iz Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je prejela meseca septembra 1927. l. sledeče prispevke: Podružnice: Konjice 600 Din; Krško, m. 946 Din; Novomesto, ž. 528.50 Din; Crnomelj, ž. 440 Din; Sp. Sv. Kungota 31 Din; Ljubljana: šentjakobskotrovska ž. 200 Din; Šiška, m. 1.179.39 Din; Šiška, ž. 929.39 Din; skupaj 4.854.28 Din.

— **Iz T. K. Skala.** Redni člani se pozivljajo, da si oskrbijo pri tov. blaginju nove legitimacije s sliko in to v klubovnem lokalu vsak torek in četrtak od 18—19 ure. S seboj naj prinese vsakdo fotografijo v formatu 6x9 cm. Obenem prejme vsak tudi en izvod klubovnih pravil in turno kontrolno polj k prvemu novembru t. l. Cena legitimacije in pravil 13 Din. 765/n

— **Iz Cvetlični dan** z javno žbirko prostovoljnih darov priredi Udruženje vojnih invalidov krajevni odbor v Ljubljani v nedeljo dne 16. t. m. — Donos tega cvetličnega dne je namenjen najbednejšim vojnim žrtvam, zato prav ljudno naprošamo, da občinstvo ne odklanja cvetk ter prispeva po svojih močeh, da se ublaži beda teh najbednejših.

OBLAČILA tvrdke J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova 12

so najboljše in najcenejše.

— **Iz Prijave absolviranih juristov,** ki želje opraviti državoslovni državni izpit do letosnjih božičnih počitnic, sprejema vsak torek od 18. oktobra do 29. novembra 1927 razen 2. novembra med 11½ in 12 uro predsednik izpraševalne komisije za ta izpit, načelnik v p. Janko Kremenšek, in sicer v palači velikega župana pritrilje soba št. 1, vhod iz Erjavčeve ceste št. 13.

— **Iz Plesni krožek »Tabor«** prične v nedeljo, dne 16. oktobra t. l. z rednimi plesnimi vajami, ki se bodo vršile vsako nedeljo od 20. zvečer v veliki dvorani na Taboru. Prijave sprejema pisarna Sokola I. na Taboru (vhod nasproti vojašnice) vsako popoldne od 16. do 19. ure, telefon 2511 ter na večer pri blaginji. Posebna vabila se ne razpisujejo. 766-n

— **Iz Občni zbor Profesorskega društva, sekcija Ljubljana,** se bo vršil 23. t. m. ob 9. dopoldne v risalski realki v Ljubljani.

— **Iz Večernji gospodinski tečaj v »Mladiki«.** Vpisovanje se vrši 13. in 14. oktobra, obakrat od 17.—19. ure v pritličju »Mladike«. Hkratu se vršita dva trimesečna tečaja, vsak po 3krat na teden, ki sta namenjena v prvi vrsti dekletom in ženam mestnih delavskih družin, mestnim uradnicam in ženam mestnih uradnikov. Pričetek tečaja je dne 17. oktobra.

— **Iz Vsakovrstne čevlje in copate po najnižjih cenah** pri A. Gorše, Stari trg 15. 111-L

— **Iz Javna telefonska govorilnica v Šiški.** Ministrstvo pošte in brzojava je odredilo da se odpre javna telefonska govorilnica za lokalni in interurbanski promet na pošti Ljubljana VII, to je v Spodnji Šiški na Celovški cesti.

— **Iz Težka nesreča pri Kolinski tovarni.** Pri svojem stricu posestniku v Mostah kot hlapec zaposlen, 16letni Ivan Kelbi je večeraj popoldne vozil po klancu Martinove ceste pri Kolinski tovarni težak voz gramoza. Nesreča je hotela, da je padel Kelbi pod voz Kolo mu je popolnoma zmečkalo levo nogo. Z rešilnim avtom so ga prepehali v javno bolnico.

— **Iz Pravca smola.** Neki šofer, stanujoč v bližnji ljubljanski okolici, je pozno okoli 23. ponoči stikal po dvorišču hiše nekega gospoda v Kozelju. Gospod ga je opazil in prijel za suknjič. Šofer se mu je iztrgal, a suknjič je ostal v gospodovih rokah. Večera je lastnik hiše suknjič izročil policiji z denarnico vred Šoferjevo ime je znano. Pravilo, da je hotel šofer ponoči posetiti svojo ljubico, a se je zmotil pri hišni številki.

— **Iz Popadljiv pes.** Na vogalu Aškerčeve ulice in Emonske ceste je pes volčje pasme popadel hlapca Martina Grobelška ter ga močno ugriznil v meča leve noge. Hlapec je iskal zdravniške pomoči v javni bolnici, od koder so ga odpravili v Pasteurjev zavod v Celje.

— **Iz Vreme.** Snoči ob 20. je kazal barometer 772.1, termometer + 4 stopinje C. danes ob 7. jutraj barometer 767.5, termometer + 3 stopinje C. opoldne barometer 768. termometer + 7 stopinj C. Jutraj megleno. Najvišja temperatura je bila večeraj + 14.2 stopinj C. najnižja + 3 stopinje C.

— **Iz Stavka pekovskih pomočnikov.** Prejšnji teden sicer poostrena stavka pekovskih pomočnikov se bliža koncu ter je pričakovati, da bo ta teden končana, ker so se nasprotja med obema strankama nekoliko ublažila. Večja pekova podjetja so že podpisala kolektivno pogodbo z nekaterimi izpremembami.

— **Iz Drobni občiljske kronike.** Policija je prišla tri Bosance, ki so po mestu krošnjariji in nakupovali pri raznih strankah staro obleko, ker niso imeli za to uradnega dovoljenja. Zadnji čas so se pojavili v mestu mnogi Bosanci, ki za zimo nakupujejo pomošeno obleko ter jo potem prodajajo doma revnim slojem. Delajo dobro kupčije. Nakupovalci so po večini muslimani. Policija je večeraj zadržala nekó žemsko radi suma tatvine in v mestu znanega berača radi

beračenja. Prijavljenih je 5 manjših tatvin. Na nekem stanovanju sta se dva moška sprla in pretepla. Znani Jaka je ponoči razgrajal in se nedostojno vedel. Prepeval je: »Jaka odrin, odrin od kraja preči! Pet kalicev nočnega mra, med njimi vesela Marjanca, bo prelelo od policijskega komisarija primerno nagrado. Prijavljenih je končno 15 voznikov oziroma kolesarjev.

— **Iz Anglijsko suknjo za moške obleke** najcenejše kvalitete, dobite po solidnih cenah pri Franc Pavlin, Gradišče 3. 106/L

— **Iz Razstava in zaloga pletilnih strojev** vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Židovska ulica 5. Fr. Kos.

Iz Celja

— **C Zagrebški trio** in klavirski kvartet, katerega je ustanovil v Zagrebu ravnatelj celjske Glasbene Maticе g. Karel Sanein, priredi v nedeljo, dne 16. tm. ob 11. uri do-

Mušice kot dojlje mravelj

Kako skrbí narava za živali. — Mravlje žive od sladkega soka, ki ga izločajo mušice. — V zahvalo skrbje za nje in jih ščitijo pred sovražniki.

Družabno življenje mravelj je tako pestro, da biologa skoro noben pojav pri njih ne more presenetiti. Posebno zanimivo je razmerje mravelj do raznih drugih živali, ki morajo skrbeti mravljam za hrano. To medsebojno življenje označujejo biologi kot trofobiozo. Mravlje ščitijo in oskrbujejo razne živali, ki jim nudijo v zahvalo hrano. Ze dolgo je znana trofobioza mravelj in mušic.

Zanimive podrobnosti je odkril v novejšem času na tem polju znani biolog H. Eidmann. Eidmann je na podlagi dolgoletnih opazovanj ugotovil, da žive mnoge mravlje izključno od sladkega soka, ki ga izločajo mušice in da najdemo mnoge mušice samo v družbi mravelj. Mravlje skrbje za mušice, jim grade bivališča, spravljajo na varno njihova jajčeca itd. Ker se mušicam ni treba boriti za obstanek, se je spremenil tudi ustroj njihovih teles. Namesto obrambnih sredstev jim je dala narava žleze, ki izločajo mravljam potreben sladki sok. Na ta način so dosegle mravlje višjo stopnjo socialnega razvoja. Še višjo stopnjo so dosegle one mravlje, ki goje gobe. Tu vidimo analogijo s človeško družbo, ki je šla v svojem razvoju isto pot kakor mravlje. Tudi mnoge domače živali so izgubile obrambna sredstva, ker skrbje za nje človek in se jim torej ni treba boriti za obstanek. Domače gosí in race ne letajo, ker jim ni treba iskati hrane, kakor divjim.

Eidmann je opazoval zlasti črno mravljino od časa, ko se prebudi iz zimskega spanja. Ugotovil je, da splezajo črne mravlje začetkom aprila najprej na dreve, kjer ogledujejo popke, kakor da bi se hotele prepričati o njihovem stanju. Šele nekaj dni pozneje je opazil, da so prilezle iz mravljišč mlade mušice, ki so jih spremljale črne mravlje. Za vsako mušico je hodila mravlja in jo je po kratkem izprehodu nagnala nazaj v mravljišče. Šele pozneje je našel Eidmann mušice tudi na drevju. Vsaka mušica je imela svojega stražnika - mravljo, ki je sedela na bližnji veji. In ko so prilezle iz mravljišča mlade mušice, so imele za spremljevalce zopet mravlje. Začetkom pomladi so se mušice zateleke vsako noč v mravljišče pod

podne v mali dvorani »Uniona« koncert. Proizvajale se bodo sledeče skladbe svetovnih mojstrov: W. A. Mozart: klavirski kvartet v G-molu; L. v. Beethoven: IV. trio; P. Juon: Andante iz A-mol tria. Vstopnice se dobe v knjižarni Goričar & Leskovšek v Celju.

— **c Tedenski izkaz mestne klavnice.** V tednu od 3. do 9. oktobra se je zaklalo: 5 konj, 20 volov, 18 krav, 6 telic, 31 telet in 54 svinj. — Uvozilo se je: 1272 kg govedine, 1600 kg teletine in 595 kg svinjine.

— **c Nov zvon** je dobila v sredo 12. tm. prenovljena cerkev sv. Maksimilijana. Zvon je železen in vliit na Jesenicah.

— **c Pri spominski akademiji Jugoslovanske Maticе v Celju** ni bilo Celjsko pevsko društvo, ampak pevsko društvo »Olika«. To popravljamo, ker se nam je pri dotičnem poročilu vrnila pomota.

drevesom, pozneje so pa pustile mravlje svoje dojlje čez noč na drevesu. Ta opazovanja imajo tudi praktičen pomen. Ameriški naravoslovci so že davno ugotovili, da prenašajo ameriške mravlje po koreninah koruze mušice, da si kot njihove dojlje preskrbe hrano. S tem mravlje posredno škodujejo gospodarstvu.

Eidmann si je zapomnil barvo mravlje, ki je stražila mušico, in tudi barvo veje, na kateri je stražnik sedel. Po dolgem opazovanju je ugotovil, da ima vsaka mušica enega stražnika svojo mravljino, ki čepi na veji ves dan. Mravlji je dala narava tem primeru zelo odgovorno nalogo. Mušico in njene potomce mora ščititi pred napadi raznih sovražnikov. Eidmann je videl, da neka gosencica ni mogla položiti svojih jajčec v mušice samo tam, kjer so stražile mušice mravlje. Nekoč je opazoval zanimivo bitko med stražniki in krdelom tujih mravelj. Ko so skušale tuje mravlje ukrasti lastnikom mušice, so slednji navallili nanje in bitka se je končala s porazom napadalcev, ki so jih stražniki ogrižli in pometali z drevesa.

Čuvarji mušic begajo po vejah sev in tja in silijo dojlje, da jim dovolijo napiti se sladkega soka. Poleg stražnikov imajo mravlje še posebne oddelke, ki zbirajo hrano. Eidmann je ugotovil, da nabirajo sladki sok od mušic vedno iste mravlje. Za ekspedicije na dreve delajo mravlje tunelom podobne hodnike, kamor ne sega dnevna svetloba. Te hodnike grade neverjetno hitro. Eidmann je na nekem drevesu, kjer je bilo mnogo mušic, odstranil glinasti hodnik, toda čez noč so ga mravlje v dolžini več metrov zopet zgradile.

Zanimivo je tudi, koliko hrane dobiva vsako mravljišče od mušic. Eidmann je našel 20.000 mravelj, ki so hodile iz enega mravljišča na lov za mušicami. Izračunal je, da nabere mravlje iz enega mravljišča tekoma 100 dni 1 liter sladkega soka. Znano je, koliko škode povzročijo mušice na rastlinah. Iz Eidmannovih opazovanj je razvidno, da bo treba boji proti mušicam na sadnem drevju in zelenjavi združiti z bojem proti njihovim gospodarjem - mravljam, ki mušice ščitijo in jih raznašajo po rastlinah.

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Sladkor se mora poceniti.

Položaj na sladkornem trgu je zadnje dni v znamenju dveh važnih dogodkov v sladkorni industriji. Českoslovaška sladkorna industrija je namreč ustanovila kartel vseh sladkornih tovarn. Kakšne bodo posledice karteliziranja českoslovaške sladkorne industrije, še ni znano. Drugi dogodek je omejitve sladkorne produkcije na Kubi. Kubanski parlament je te dni usvojil zadevni zakon. Cene sladkorja na newyorškem trgu rapidno padajo.

Mednarodno združenje za sladkorno statistiko na Dunaju, ustanovljeno nedavno kot oficijelni statistični urad sladkorne industrije, ki ga vodi znani statistik dr. Mikusch, je objavilo statistične podatke o sladkorni produkciji v 13 evropskih državah, med katerimi pa niso navedene Rusija, Francija, Holandska, Anglija in še nekatere druge države, tako da žal ni mogoče primerjati cenitve celokupne evropske proizvodnje z nedavno objavljenim Lichtov cenitvijo. Mikusch ceni pridelek sladkorja na Českoslovaškem v kampanji 1927/28 na 1.183.003 tone, dočim ga ceni Licht na 1.300.000 ton. Lani je pridelala Českoslovaška 1.041.382 ton sladkorja, tako da bi letos napredovala njena produkcija za 141.321 ali 13.6 %. Proizvodnjo v Nemčiji ceni Mikusch na 1.668.925 ton, Licht pa na 1.700.000 ton. Lani je pridelala Nemčija 1.664.632 ton sladkorja, tako da bi bil letošnji prirastek le neznamenit. Producerska produkcija se ceni na 664.360 ton, po Lichtu pa na 660.000 ton. Lani je znala 557.875 ton, tako da bi letos narasla za 19.1 %. V Belgiji ceni Mikusch sladkorno produkcijo na 275.000 ton, Licht pa na 300.000 ton. Lani je pridelala Belgija 235 tisoč ton sladkorja. Porast bi znašal 12.8 odstotka. Avstrijski sladkorni industriji je pridelal Mikusch 96.550 ton proti 79.686 lani, tako da bi znašal prirastek 21.2 %. Madžarska sladkorna produkcija bo znala letos po Mikuschevi cenitvi 163.600 ton proti 175.086 lani. Cenitev za Italijo navaja 278.800 ton, dočim je pridelala Italija lani 305.771 ton. Jugoslovanska sladkorna produkcija ceni Mikusch na 90.553 ton proti 77.798 lani, tako da bi znašal porast 16.4 %. Rumunija je pridelala letos

149.000 ton sladkorja, lani pa je znala njena produkcija 143.860 ton. — Švedsko sladkorno produkcijo ceni Mikusch na 132.982 ton (lani 20.872 ton), finski na 6676 ton (lani 3936), irsko na 20.137 ton (lani 13.522), dansko na 164.000 ton (lani 155.000).

Celokupna sladkorna produkcija v omejenih 13 državah bi znašala letos 4.883.569 ton, dočim je znašala v lanski kampanji 4.475.411 ton. Letošnji porast bi znašal torej 9.1 %. Iz tega sledi, da se mora sladkor tudi pri nas poceniti.

— **g Žitni trg.** Po poročilih novosadske blagovne borze je bil naš žitni trg pretekli teden v znamenju stagnacije. Zaključki so bili minimalni. Cene so ostale večinoma neizpremenjene. Dovolj je še vedno slab. Povpraševanje po koruzi in pšenici je minimalno. Promet je znašal 153 vagonov. Pšenice je bilo prodane 22, korbe 92, moke 32, otrobov 5, ovsu in rži po 1 vagon.

Iz Maribora

— **m Napredni volilci!** Reklamacijski rok za občinske volitve se bliža koncu. Gotovo pa je še mnogo naprednih volilcev, ki niso vpisani v volilni imenik. Vse te somišljenike naprošamo, da se zgledajo v tajništvo SDS, Cankarjeva ulica 1, ki jim bo oskrbelo reklamacije. Po možnosti pa naj se vsakdo prepriča, ali je vpisan ali ne, ker skušajo klerikalci izreklamirati kar največ naprednih volilcev. Volilni imeniki so na vpogled tudi v tajništvo SDS.

— **m Nova avtomobilska zveza.** Začetkom novembra bo otvorjena na progi Radgona - St

To in ono

Vzrok sobotnega potresa

Sobotni potres, ki so ga čutili skoraj v vseh krajih srednje Evrope, je bil tektonični. Tektonični potres nastane, če se začne premikati nižje plasti zemeljske skorje. Središče sobotnega potresa je bilo ozemlje okrog Semmeringa. V tem okraju so tektonični potresi zelo pogosti. Večinoma so pa potresi sunki tako slabi, da jih čutijo samo v neposredni bližini Semmeringa ali pa jih zaznamujejo samo potresomerji.

To pot potres ni nastal nepričakovano. Učenjaki so ga namreč z vsjo sigurnostjo pričakovali. Dva odlična učenjaka, Rus Muskitov in Anglež Gregori, sta že pred tedni ugotovila, da nastajajo v spodnjih plasteh zemeljske skorje velike razpoke, ki segajo preko srednje Evrope. Oba učenjaka sta napovedala v srednji Evropi potres in kakor vidimo, se nista zmotila. Tudi večerajšnji potres v Beogradu je najbrž v zvezi s temi tektoničnimi pojavi.

Katastrofalno bljuvanje ognjenikov in potresi

V zvezi s sobotnim potresom bo zanimivo omeniti katastrofalne potrese v preteklosti. Najstarejša potresna katastrofa, kar jih beleži zgodovina, datira iz l. 19. pred Kristusom t. j. za časa rimskega cesarja Avgusta. Pri tem potresu je našlo smrti okrog 250.000 ljudi. Druga potresna katastrofa je nastala l. 79 po Kristusu, ko sta bili uničeni mesti Pompeji in Herkulanum, za časa cesarja Justinijana l. 526 je zahteval potres več tisoč človeških žrtev. Po letu 1000. so znani sledeči potresi: potres v Cataniji l. 1137, ki je zahteval 15.000 človeških žrtev, v Siciliji l. 1268, kjer je poginilo 60.000 ljudi, bljuvanje Vezuva 1456 (40.000 mrtvih), potres v Lizboni l. 1531 (30.000 mrtvih), in leta 1755, zopet v Lizboni (60.000 mrtvih).

Leta 1623. je zahteval potres v Neapolju 70.000 žrtev in l. 1631. istotam 30.000. V Siciliji je uničil potres l. 1683 34 mest in 300 vasi ter zahteval 60.000 človeških žrtev, leta 1703. je razdeljal potres mesto Jedo, kjer je poginilo 200.000 ljudi, l. 1707. je poginilo pri potresu v Abrucih 15.000 ljudi, l. 1717. v Alžiru 20.000 ljudi, l. 1731. je zahteval potres na Kitajskem 100.000 človeških

žrtev, l. 1747. je zopet divjal na Kitajskem potres, ki je zahteval 18.000 človeških žrtev, istega leta je nastal v Kashanu v Perziji strahovit potres, ki je uničil 40.000 človeških življenj, leta 1783. je poginilo v Kalabriji 30.000, leta 1812 v Caracasu 20.000 ljudi. Pri katastrofalnem izbruhu ognjenika na otoku Javi l. 1823. je poginilo 40.000 ljudi, l. 1831. je zahteval potres v južni Italiji 40.000, v Peru l. 1868. 250.000, leta 1882 na Javi 170.000, l. 1891 na Kitajskem in Japonskem 30.000, l. 1902. na otoku Martinique 30.000, leta 1908. v Messini, na Siciliji in v Kalabriji 90 tisoč, l. 1906. v San Franciscu 437 človeških žrtev.

Katastrofalni potresi, ki so razdeljali v novejšem času v Italiji, na Japonskem in Kitajskem cvetoča mesta, so še dobro v spominu. Najstrašnejši potresi so bili l. 19., pred Kristom, l. 1703, l. 1922. na Japonskem in l. 1927. na Kitajskem. Tekom zadnjih 2000 let so zahtevali potresi nad 2 milijona človeških žrtev. Kakor vidimo, narava ni tako kruta, kakor ljudje, kajti samo svetovna vojna je požrla nad 12 milijonov človeških življenj.

Grozilna pisma in ukradeni avto

Zadnje dni so prejeli mnogi bogati zasebniki v Budimpešti anonimna grozilna pisma, v katerih jih neznani izsiljevalci pozivajo, naj prinesejo na določen kraj 3000 šterlingov v raznih valutah, sicer bo njihovo življenje v nevarnosti. Pisava priča, da so pisali ta pisma neinteligentni izsiljevalci. Policija je začela takoj poizvedovati za zločinci in slučajno se ji je posrečilo izslediti avtorje grozljivih pism. Nekoga večera je opazil službojuči stražnik nezavestnega avtomobila, ki je vozil proti Novi Budimpešti. Hotel je avtomobil ustaviti, toda sofer je z veliko brizno vozil dalje. Slučajno je privozil mimo motociklist in stražnik je na njegovem motociklu zasledoval avtomobil. Po dolgem zasledovanju se mu je posrečilo dohiteti zagonečni avtomobil, na kar je z revolverjem v roki prisilil soferja, da je avto ustavil. Ker se sofer ni mogel, ki je sedel v avtomobilu, nista mogla legitimirati, je stražnik odvedel oba na policijo.

Na policiji so ju zaslišali in ugotovili, da je eden 20letni slušatelj juridne fakultete Stefan Harsany, drugi pa brezposelni bančni uradnik Pavel

John. Oba je že ovadil lastnik taksa-metrov, ker sta mu ukradla avtomobil. Na policiji so ugotovili, da sta aretirancu pošiljala grozilna pisma, da bi prišla tako do denarja. Avtomobil sta si izposodila, ker sta se bala aretacije. Pri zaslišanju sta izjavila, da sta sledila primeru dr. Ignaca Kornissa, ki je bil nedavno interniran v umobolnici, ker je hotel izsiliti od nekega trgovca 50.000 pengő. Oba mladeniča sta začela v slabo družbo in sta živela v zelo slabih gnetnih razmerah.

Oh te ženske!

Zenske ostanejo ženske in od kar svet stoji, so se rade lepo oblačile in kazale svojo lepoto. V Biarritzu se shaja moderni svet in kakor v drugih svetovnih letoviščih, tako tudi v Biarritzu prevladuje moda globokega dekolteja, toalet brez rokavov in kratkih kril. To seveda ni po godu tamošnjim svečnikom, ki so sklenili, da ne sme nobena dama s kratkimi krili, dekoltejem in golimi rokavi stopiti v cerkev. In da doseže ta cilj, je izmislil župnik cerkve Saint Eugenie originalno sredstvo. Na cerkvena vrata je prilepil sliko slovi-tega pariškega karikatrista Abela Faïdrea. Slika predstavlja moderno ob-lečeno damo z globokim dekoltejem, kritim krilom itd., kako stopa v cerkev in pomoči prste v posodo z blagoslovjeno vodo. Svečenik, ki stoji poleg dame, ji reče: Toda milostiva, po-močite samo dva prsta v blagoslovlje-no vodo, ni treba, da se popolnoma slečete! — tako je namreč napisano pod sliko. Če je ta župnikov trik kaj zalegel, ni znano.

V Berlinu pa se je pripetil drug do-godek, ki ga javnost živahno kome-n-tira. Znano je, da se je v Berlinu zelo razpasla navada šminkanja, pudranja in česanja na ulici in v javnih lokalih. To je postalo te dni za neko damo, ki je na sodišču pristavovala razpravi, usodno. Dama se je namreč pričela v dvorani z rdečim mazati ustnice, nato je odložila klobuk in se pričela neženirano frizirati. Predsednik sodišča je nato razburjen prekinil obravnavo in pozval damo, da zapusti dvorano z motivacijo, da sodišče pač ni primeren kraj, kjer si ženske lahko uredijo svoje toalete. Za to imajo doma dovolj časa. Ta ukrep sodnika je precej razburil nežni spol v Berlinu, ki si je do sedaj zares lastil neomejene prave.

Švicarski in nemški gostilničarski listi so pričeli s skupnim afantom in borbi proti nedostojni navadi šmin-

kanja in friziranja v javnih lokalih. V apelu pozivajo gostilničarji občinstvo, da jim v tej borbi pomaga in da jih moralno podpre. Gostilničarji motivirajo svojo borbo s trditvijo, da je go-stu enako neprijetno, če je las, ki ga najde v juhi, od natakara, ali pa od ljubke dražestne sosedice pri mizi.

Iz moderne tehnike

Iz Berlina poročajo, da gradi slovi-to podjetje »Dornier« pri Bodenskem jezeru ogromno vodno letalo, v katerem bo prostora za 60 potnikov in 8 moč posadke. Hidroplan bo dolg 40 metrov. Letalo bo gonilo dvanajst motorjev, od katerih bo vsak razpolagal s 500 konjskimi silami. V letalu bo poleg kabin nameščena jedilnica, spalnica in kuhinja.

Znano je, da Američani predstavljajo in prenašajo poslopja v kolikor jim pač konvenira. Berlinski listi pa poročajo, da so dosegli nemški inženjerji na tem polju še večji uspeh. Ti so namreč dvignili 40 metrov visoko in 1.300.000 kg težko električno podjetje za 15 cm, da so se lahko popravili temelji poslopja. Značilno pri tem težkem delu, ki je trajalo celo leto, je, da zgradba ni popolnoma nič utrpela na svoji solidnosti.

Grozen zločin matere

Pred bratislavsko poroto se je pričela v ponedeljek senzacionalna obravnava proti Ludmili Ondruševi, ki je umorila svoje dete. Obravnava bo trajala do konca oktobra. Obtoženka se je seznanila s svojim možem Tomazem Ondrušem v Ameriki. Zakon je bil prva leta zelo srečen. Koncem l. 1917. sta se pa začela zakonca prepirati in prišlo je tako daleč, da sta živela ločeno. Ludmila je težko prenašala svojo usodo in ker ni mogla živeti brez moža, se je kmalu seznanila z nekim Jožefom Poravskim, s katerim je imela ljubavno razmerje. Posledice take ljubezni niso izostale. Ondruševa je koncem lanskega leta skrivaj porodila deklico. V strahu pred možem in javno sramoto je sklenila svoje dete umoriti. Zvila je povoj in zadržala nesrečnemu otroku vrat. Dekletce je v par minutah izdihnilo.

Po groznem zločinu je zavila brezsrčna mati truplo v ruho in je skrla pod posteljo, kjer je ležalo 12 dni. Ko je mislila, da ostane detomor skrit, je zakopala truplo ponoči na vrtu pod hruško. Toda sosede so kmalu opazili, da z Ondruševno ni vse v redu. Za

zadevo so se začeli zanimati tudi orožniki, ki so po dolgem iskanju odkrili zločin. Izkopali so truplo in sodna komisija je dognala, da je bilo dete zadavljeno. Brezsrčna mati je morala priznati zločin. Mož je pa ni ovadil, dasi je javno govoril, da je dete nezakonsko. Ako bi jo bil ovadil, bi se morala zagovarjati pred kazenskim senatom, tako je pa prišla pred poroto.

Prodana sirota

Prodanih nevest je na svetu več ko preveč. Tudi sirote često prodajajo, toda navadno gre za prodajo v prenešenem pomenu besede. Blizu Lodza na Poljskem so pa odkrili te dni pravo prodajo 9-letne deklice Helene Pražmovske, ki sta jo oče in mačeha oddala v oddaljeno vas, kjer naj bi jo vzgojili. K sreči je prišlo dekle v dobre roke in premožna rodbina jo je hotela vzeti celo za svojo. Toda dekle je hrepelo po domači vasi in očetu.

Nekoga dne je neka kmetica obljubila siroto, da jo odpelje k očetu. Dekletce je z veseljem pristalo na ta predlog, toda spotoma je kmetica siroto prodala nekemu beraču za 10 zlotov. Celo let je morala nesrečna deklica voditi slepca po vaseh in mestih ter zbirati zani milodare. Po preteku enega leta sta se slučajno ustavila v isti vasi, kjer je slepec siroto kupil. Kmetica, ki je dekle prodala, je zahtevala od berača še 50 zlotov. Ker ji pa berač ni hotel izplačati zahtevane nagrade, je odvedla siroto daleč v polje in jo je prepustila usodi. Sestrada in izmučeno so jo našli kmetje in jo vrnilili očetu. Brezsrčna kmetica in slepi berač sta se morala zagovarjati pred sodiščem. Kmetica je bila obsojena na tri, berač na eno leto ječe.

Najboljše, najprejnejše, zato najcenejše

P. Margueritte:

Pomagajte!

Z drugega brega reke sem začul obupne klice. Neke debeluhasta dama v lahki rjavi obleki in z belim solnčnikom je begala ob vodi sem in tja in kričala na vso moč.

— Utonil bo... Na pomoč... u-tonil bo... pomagajte!

Na bregu ob tem času ni bilo nikogar. Prebivalci bližnjih hiš so baš obedovali. Slednjič so se začela odpirati okna, pokazali so se radovedni obrazi, neki delavec je hitel na vso moč k reki, za njim pa njegova žena. Vrtar Noury je hitro skočil v čoln in si zasenčil oči z roko, da bi bolje videl.

Debeluhasta dama s solnčnikom je še bolj tulila:

— Utonil bo... Na pomoč... u-tonil bo... pomagajte!

— Bog se ga usmili... je vzdihnil vrtar, ne da bi se ganil v svojem čolnu. Dva koraka od njega je opazoval dramo delavce, ki je na ves glas kričal:

— Ah, vidim njegovo glavo, njegove črne lase. Drži se! Le pogum!

In ne da bi se zmenil za svojo ženo, ki se ga je krčevito oklepala, je sleklet suknjič in telovnik ter ponavljal vrtarjeve besede:

— Tako! Bog se ga usmili!

Krik debeluhaste dame na drugem bregu je bil pretresljiv. Iz njenega glasu je odmeval nepopisen obup. Ob strmem bregu je valila reka penec se valove.

Nouryjeva rodbina je vstala od mize, otroci so prihiteli k reki in vzpodbujali vrtarja s klici: Hitro! Evgen! Hitro!

Delavec je skočil v svoj čoln in zagodrnjal:

— Umakni se Evgen! Hitro!

Toda delavčeva žena je vsa obupana kričala:

— Držite mojega moža! Saj se mu lahko pripeti nesreča! Kdor sili v ogenj, se opeče. Kaj nam mar ona kričeca baba! Saj je niti ne poznamo!

Noury je slednjič odvezal čoln.

skočil vanj, pograbil vesla in veslal na vso moč k dami s solnčnikom, ki je od kričanja že ohripala in stala v tragični pozi na bregu.

Delavec je stal spredaj na čolnu in se pripravljal skočiti v vodo. Na roki je imel tetovirano sidro.

— Držite se! — je kričal Noury — pomoč se bliža.

— Ah, nesrečnej! — je zakričal vrtar. — Črna glava utopljenca je pravkar izginila pod vodo. Veslajte bolj v levo, tja, kjer je vrtnec!

Štrbunk... Voda je brizgnila na vse strani — delavec se ni mogel več premagovati. Skočil je za utopljen-cem v valove, da ga v zadnjem hipu reši.

— Jean, vrni se... Vrni se!... Jean... je kričala na bregu obupana žena. Kaj ti mar utopljenec!

Toda Jean je plaval dalje in se boril z valovi. Naenkrat se je zazdelo, da se drži na valovih le z največjo težavo. Izginil je pod vodo in se znova po-

kazal... Kar je obupno zakričal: Pomagajte! Pomagajte!... Potem je pomolil roke iz vode in zastokal: Jezus Kristus... ter izginil pod vodo.

— Dajte drog, hitro drog! — je zaklical Noury in prebledel ko zid.

Debeluhasta dama s solnčnikom je naenkrat utihnila. Nepremično, kakor iz kamna izklesana je opazovala grozen prizor na nasprotnem bregu. Videla je, kako je izginil nesrečni delavec v valovih. Čula je obupne klice njegove žene, stoječe sredi množice vaščanov: Jean, vrni se! Vrni se!

Valovi so čuli glas ljubčega srca, toda njega, ki ga je uboga žena klicala, niso hoteli pustiti iz svojega hladnega objema. Delavec se ni več pokazal iz vode.

Evgen in Noury sta zaman preiskala z drogom tolmun, kjer je utonil nesrečni mož. Pridružili so se jima še drugi čolni. Na enem je sklepala roke nesrečna žena in tarnala vsa iz sebe:

— Saj sem ga svarila, pa me ni hotel ubogati. Saj ni mogoče, saj ni res,

da je moj dragi utonil! Ljudje božji, recite vendar, da ni res!...

Noury je pognal čoln proti dami s solnčnikom, ki je stala nepremično na drugem bregu. Nihče je ni poznal. Bila je iz tujih krajev.

Ko je Noury ustavil čoln pred njo, se je spoštljivo odkril in zamrmral ves gjenj:

— Ah, kolika nesreča, dve žrtvi namah. In ta nesrečni rodbinski oče, ki se je žrtvoval, da reši vašega...

Debeluhasta dama je v zadregi odgovorila:

— Ah, saj ni utonil moj mož, niti moj sorodnik. Bil je moj pes!

In hitro je odšla, ne da bi poslušala, kako je nesrečna žena plakala in kričala:

— Njen pes! A moj nepozabni mož je žrtvoval svoje življenje za njenega psa!

Iz vseh čolnov so se začeli ogorčeni klicati. Vsi so preklinjali damo z utopljenim psom in obžalovali smrt požrtvovalnega delavca.

Or ginalne potrebščine za Opalograph.

servis in popravila v drugi potrebnosti in drugih barvah in matricah za Gestetne Ciklostili

Lud. Baraga Selenburgova 6

414

AUTO «Wanderer»

priporočljiv za potnike, zelo dobro ohranjen, izvrsten motor s prvovrstno pnevmatiko — ugodno napredaj — Poizve se: Rudolf Oroszy, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 2. 2298

Kuharica

kavarniška ali gostilniška, išče službo v večji restavraciji v mestu. — Dopisi pod »Kuharica/2295« na upravo »Sl. Nar.«.

Starejša dama

išče prazno sobo s souporabo kuhinje v mestu. — Ponudbe pod »Snažnost/2296« na upravo »Slov. Naroda«.

Invalid

star 30 let, išče službo sluge, skladiščnega delavca ali nočnega čuvaja. — Dopisi pod »Invalid/2297« na upravo »Sl. Naroda«.

Večji sadovnjak

v Sloveniji bi kupil. — Ponudbe z detajlnim opisom in ceno je poslati na naslov: M. Grgin, Kaštelstari, Dalmacija. 2272

Javna dražba

pohištva in pisarniške opreme se vrši v četrtek 13. oktobra ob 2. uri popoldne v skladišču »Baikan« na Dunajski cesti. — Prodaja se: kompletna spalnica z dvema posteljama in razno drugo pohištvo, kuhinjska oprema in posoda, karnise, štelaze, smuči itd. ter pisalne mize in pisarniška oprema. 2299

Svečnovi patent »Zephir«

Lesna trajno goreča peč z električno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur.

»ZEPHIR«, tvornica peči, Su-botica. Zastopstvo v Ljubljani: BREZNIK & FRITSCH

Strojni ključavničar

dobro izurjen, vešč slovenskega in nemškega jezika — išče stalno službo. — Ponudbe pod »Ključavničar/2289« na upravo »Slov. Naroda«.

Kemična pralnica in barvanje oblek

v najrazličnejših barvah izvo-juje dela v najkrajšem času pri najnižjih cenah

Anton Boc, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I. Tovarna: Vič-Glince.

DRUŽBA »ILIRIJA«

Premog, drva, koks,

OGLJE. — Dunajska cesta 46 (poleg Iv. Zakotnika). — Telefon 2820. 108/I

Ivan Magdič, krojač.

LJUBLJANA, Gledališka ulica št. 7 — se priporoča za jesensko sezono 2232

Velik kredtiskarija ženskih ročnih del

za trgovino solo in dom

Tisoče novih, krasnih vzorcev. Cisti tisk, hitra izvršitev nizke cene. Predtiskujemo samo na prinesenem blagu. Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, mehanično umetno vezenje

Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova 13

KLIŠARNA »JUGOGRAFIKA«

TISKARNA IN ZALOŽNARNA DRUŽBA Z. O. Z.

Vse vrste klišejev, crtno in avtotipije, izdeluje po predloženih risbah, aeropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah, točno po naročilu v najkrajšem času in po konkurenčno nizkih cenah

LJUBLJANA SV. PETRA NASIP 23.

Izdelovalnica perila

Albina Bogataj

Gradišče 13, I. nadst.

2227

Izdeluje perilo za dame in gospode ter posteljno perilo. Srajce za gospode po meri. Opreme za neveste in novorojenčke. Svileni senčniki za električno razsvetljavo po naročilu. Konkurenčne cene. Točna postrežba.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Blagovi za gospode in dame

z zajamčeno čiste volne. — Poslednje novosti za jesensko in zimsko sezono

— azpošilja staro renomirano tvorniško skladišče sukna

SIEGEL - IMHOF, BRNO

Palackeho tr. 12 (Čehoslovaška)

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. —

Na zahtevo vzorci zastoj in poštnine prosto.